

**WSKAZANIA DOTYCZĄCE DYSCYPLINY SAKRAMENTÓW
I SAKRAMENTALIÓW W DIECEZJI PELPLIŃSKIEJ
W CZASIE STANU ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO – 25.03.2020 r.**

Wskazania ogólne

1. Na terenie diecezji obowiązują zalecenia szczegółowe, zawarte w następujących dokumentach:
 - a. Dekret Penitencjarii Apostolskiej odnośnie do przyznania specjalnych odpustów dla wiernych w obecnej sytuacji pandemii z 20 marca 2020 r.
 - b. Nota Penitencjarii Apostolskiej odnośnie do sakramentu pojednania w obecnej sytuacji pandemii z 20 marca 2020 r.
 - c. Dekret Kongregacji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów z wytycznymi odnośnie sprawowania Triduum Paschalnego w miejscach dotkniętych epidemią z 19 marca 2020 r.
 - d. Wskazania Prezydium Episkopatu dla biskupów odnośnie do sprawowania czynności liturgicznych w najbliższych tygodniach z 21 marca 2020 r.
 - e. Zarządzenie nr 1/2020 Rady Stałej Konferencji Episkopatu Polski z dnia 12 marca 2020 r.
 - f. Zalecenia Biskupa Pelplińskiego opublikowane w Kurendzie nr 11/2020 z 13 marca 2020 r. poz. 53 i 54.
 - g. Komunikat Biskupa Diecezjalnego, opublikowany dnia 13 marca 2020 r.
 - h. „Pro memoria” Kurii Diecezjalnej, opublikowane w Kurendzie nr 12/2020 z 20 marca 2020 r. poz. 59.
2. Biskup Pelpliński do odwołania udzielił dyspensy od obowiązku uczestnictwa w niedzielnej Mszy Świętej w związku z epidemią i ograniczeniami liczby wiernych, mogących uczestniczyć w zgromadzeniach religijnych.
3. Należy zachęcić wiernych do duchowego uczestnictwa w liturgii za pośrednictwem środków społecznego przekazu. Kapłani powinni wyjaśnić, że Komunia duchowa to akt modlitewny, którego celem jest osiągnięcie takiej bliskości z Jezusem, jaką daje nam przyjmowanie Go w sakramencie Jego Ciała i Krwi. W czasie tego wewnętrznego aktu należy wzbudzić wiarę w realną obecność Chrystusa w Eucharystii, miłość ku Niemu oraz pragnienie, aby Jezus zechciał duchowo wejść w nasze życie. Chrześcijanin może otrzymać owoce sakramentu za pośrednictwem samego tylko pragnienia Eucharystii (zob. Kongregacja Nauki Wiary, *Sacerdotium ministeriale* z 6.08.1983, nr 4).
4. Do Niedzieli Zmartwychwstania zawieszono wizytacje kanoniczne i bierzmowania.

5. Odwołane zostają wszelkie celebracje poza świątynią (np. Drogi Krzyżowe ulicami wsi i miast). Zawieszono Drogi Ekstremalne Drogi Krzyżowe.
6. Należy zachować zarządzenia władz państwowych dotyczące liczby uczestników zgromadzenia. Obecnie w nabożeństwach może uczestniczyć 5 osób oraz posługujący.
7. W sytuacjach trudnych, kapłan nie rozstrzyga, kto może wejść do kościoła, ale odprawia Mszę Świętą „sine populo”.
8. Ze względu na okoliczności liturgię należy sprawować przy zaangażowaniu minimalnej liczby posługujących.
9. W domach zakonnych w celebracjach uczestniczyć mogą jedynie mieszkańcy domu, bez udziału osób postronnych.
10. W związku z nr 6. niniejszych Wskazań, należy otworzyć tylko jedno z wejść do kościoła, a na drzwiach wejściowych do kościoła należy umieścić wyraźną informację dotyczącą ograniczenia liczby osób. Taką informację należy również umieścić na stronie internetowej parafii. Należy pamiętać o zabezpieczeniu wyjść ewakuacyjnych z kościoła, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
11. Należy zachęcić do przynajmniej jednometrowego dystansu między uczestnikami liturgii.
12. Przed sprawowaniem liturgii należy dokładnie umyć ręce oraz zdezynfekować je w zakrystii. Zaleca się używanie wyłącznie ręczników jednorazowych – papierowych.
13. Powinno się zadbać o częstą wymianę bielizny kielichowej i innych elementów wyposażenia liturgicznego, które mają kontakt z dłońmi.

Sprawowanie sakramentów i sakramentaliów

14. Sakrament chrztu świętego powinien być przełożony na czas po 11 kwietnia. Jeśli byłoby to niemożliwe lub trudne, należy sprawować chrzest w czasie ustalonym z rodzicami dziecka, z zachowaniem nr 6.
15. Do sprawowania liturgii chrzcielnej za każdym razem należy używać nowo poświęconej wody.
16. Należy poinformować osoby, które zamówiły intencję mszalną o ograniczeniach, o których mowa w nr 6 i poprosić, aby we Mszy Świętej uczestniczyła rzeczywiście tylko najbliższa rodzina.
17. W miarę możliwości należy zrezygnować z koncelebry. Jeśli będzie ona praktykowana, z kielicha spożywa główny celebrans, inni przyjmują Ciało i Krew Pańską przez zanurzenie, a na zakończenie główny celebrans spożywa pozostałą Krew Pańską.

18. Jeśli przewidziano Mszę Świętą koncelebrowaną, to w celu umożliwienia uczestnictwa w niej przedstawicielom rodzin zamawiających każdą z intencji należy rozważyć odprawienie osobnych celebracji.
19. W czasie przekazywania znaku pokoju należy ograniczyć się do skłonu głowy w stronę innych uczestników liturgii. Tak samo powinni postępować koncelebranci i usługujący.
20. Zaleca się i zachęca się do przyjmowania Komunii Świętej na rękę. Duszpasterze powinni przed Mszą Świętą wytłumaczyć wiernym, jak należy przyjmować Komunię Świętą na rękę. W obecnej sytuacji taki sposób przyjmowania Ciała Pańskiego należy traktować priorytetowo.
21. Komunii Świętej udziela się wiernym wyłącznie pod postacią chleba.
22. Nie należy obecnie podejmować decyzji o odwoływaniu uroczystości I-Komunijnych lub zmianie ich daty. Planowanie i organizowanie uroczystości Pierwszej Komunii Świętej dzieci będzie uzależnione od aktualnej sytuacji epidemicznej oraz wytycznych władz państwowych i kościelnych.
23. W chwili obecnej możliwa jest jedynie celebracja sakramentu pokuty zgodnie z obrzędem pojednania jednego penitenta. Rozgrzeszenie ogólne, bez uprzedniej spowiedzi indywidualnej może być udzielone w bezpośrednim niebezpieczeństwie śmierci lub gdy występuje poważna konieczność, za rozpatrzenie której odpowiedzialny jest biskup diecezjalny. W powyższej sytuacji żaden kapłan nie ma prawa w sposób nieuprawniony stosować rozgrzeszenia ogólnego.
24. Nie należy organizować nabożeństw pokutnych, ale powiadomić wiernych o praktyce żalu doskonałego, o którym informuje Penitencjaria Apostolska w Nocie z dnia 19 marca 2020 roku: „Tam, gdzie poszczególni wierzący znajdują się w bolesnej niemożności uzyskania rozgrzeszenia sakramentalnego, należy pamiętać, że żal doskonały, płynący z miłości do Boga nad wszystko umiłowanego, wyrażony w szczerzej prośbie o przebaczenie (takiej, jaką penitent jest obecnie w stanie wyrazić), i któremu towarzyszy *votum confessionis*, czyli stanowcze postanowienie, aby jak najszybciej przystąpić do spowiedzi sakramentalnej, uzyskują przebaczenie grzechów, nawet śmiertelnych (por. KKK, nr 1452)”.
25. Na prośbę wiernego o spowiedź, sakrament pokuty i pojednania powinien być sprawowany w oddzielnym pomieszczeniu. W tymczasowej kaplicy pokutnej należy postawić przenośny konfesjonał lub dwa krzesła (dla szafarza i penitenta), oddzielone od siebie przynajmniej 1,5 metra, w miarę możliwości krucyfiks lub obraz Jezusa Miłosiernego.

26. Gdyby sakrament pokuty i pojednania był sprawowany w konfesjonale, należy dezynfekować kratki konfesjonału oraz folię po każdym penitencie. Zakazuje się używania tzw. „konfesjonałów zamkniętych”.
27. Po spowiedzi – w miarę możliwości – kapłan udziela wiernym Komunii Świętej.
28. Warto informować wiernych o odpustach udzielonych w Dekrecie z dnia 19 marca 2020 roku przez Penitencjarię Apostolską na czas pandemii.
29. Gdy chory wyraża pragnienie przyjęcia księdza w domu, nie może on odmówić, chyba że stan zdrowia duszpasterza miałby zaszkodzić choremu. W przypadku chorych, których kapłani odwiedzają regularnie co miesiąc, należy wizytę indywidualnie uzgodnić z chorym i jego rodziną, rozeznając wspólnie jej możliwość. Podobne uzgodnienia dotyczą niedzielnych odwiedzin chorych przez nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej.
30. W przypadku udzielania sakramentu namaszczenia chorych nie powinno się używać rękawiczek ochronnych. Należy natomiast pamiętać o każdorazowym umyciu i zdezynfekowaniu rąk.
31. W uzasadnionym przypadku wystarczy jedno namaszczenie na czole lub innej części ciała i wypowiedzenie całej formuły (por. kan. 1000 §1 KPK).
32. Względem chorych objętych kwarantanną należy przestrzegać postanowień kompetentnych władz.
33. Kapelani szpitalni powinni ustalić sposób funkcjonowania i posługi duszpasterskiej z władzami szpitali, pamiętając o roztroprnym pogodzeniu troski o zbawienie wiernych z uniknięciem zarażenia.
34. W razie potrzeby, zgodnie z Notą Penitencjarii Apostolskiej, zostaną ustanowieni „nadzwyczajni kapelani szpitalni”.
35. Należy używać wyłącznie trzeciej formy pogrzebu, czyli stacji na cmentarzu, bez wchodzenia do kaplicy cmentarnej, z zachowaniem ograniczeń o których w nr. 6.
36. Msza Święta pogrzebowa powinna być celebrowana po złożeniu trumny/urny do grobu z zachowaniem ograniczeń o których w nr. 6.

Aktywność parafii w Internecie

37. Parafie powinny nieustannie aktualizować strony internetowe i umieszczać tam ogłoszenia oraz materiały duszpasterskie.
38. Kurii diecezjalnej należy przekazać dane dotyczące działalności internetowej parafii.

39. Proboszczowie są usilnie zachęceni do organizowania transmisji Mszy Świętych oraz nabożeństw z parafii, aby wierni mogli trwać w łączności ze swoją wspólnotą. Transmisja powinna być na żywo.
40. Internet należy wykorzystać do prowadzenia przygotowania do Pierwszej Komunii Świętej oraz przekazania właściwych materiałów dla kandydatów do bierzmowania.
41. Gdyby narzeczeni, których sakrament małżeństwa przypada na czas stanu epidemii, mieli trudność z uczestnictwem w spotkaniach dla narzeczonych, wówczas proboszcz podejmie z nimi niezbędne przygotowanie do sakramentu, również za pomocą środków społecznego przekazu.
42. Spotkania dla narzeczonych w formie weekendowej oraz w dekanatach mogą być prowadzone w czasie stanu epidemii jedynie zdalnie. Dotyczy to tych par, których uroczystość zaślubin zaplanowana jest na miesiące: kwiecień, maj i czerwiec 2020 roku.

Inne wskazania

43. Kapłani proszeni są do trwania na modlitwie różańcowej codziennie o godz. 20.30 w świątyni i zachęcenia wiernych do wspólnej modlitwy za pośrednictwem środków społecznego przekazu.
44. Kapłani, którzy zostaną poddani kwarantannie, powinni o tym fakcie niezwłocznie poinformować Kurię i zachować przepisy wynikające ze stanu zagrożenia epidemicznego.
45. Bez zgody ordynariusza miejsca nie należy organizować indywidualnych lub grupowych procesji z Najświętszym Sakramentem poza terenem kościelnym. To samo dotyczy wychodzenia kapłanów z relikwiami lub figurami poza obręb placu kościelnego.
46. Wszelkie nowe inicjatywy duszpasterskie należy konsultować z Kurią Diecezjalną.
47. Należy ograniczyć kontakty osobiste w kancelarii parafialnej, a jak najwięcej spraw załatwiać telefonicznie lub mailowo.

Uwaga:

Dnia 25 marca 2020 r. biskup pelpliński Ryszard Kasyna zatwierdził powyższe wskazania jako obowiązujące w diecezji do odwołania.

Sugestie organizacyjne i przypomnienia dotyczące Triduum Sacrum zostaną podane w Kurendzie 1 kwietnia 2020 r.